

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetni dijt:
Égész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Magjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelék),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Országos sörárpavásárok.

I.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. évi szeptember hó 20—30-ig, Budapesten, a Köztelék palota helyiségeiben országos sörárpakiállítást és ezzel kapcsolatban sörárpavásást rendez, mely utóbbi már augusztus hó 30-án nyílt meg s tart szeptember 30-áig.

A kiállításra beküldendő árpaminta mennyisége 5 kg. Árpaminták a kiállításra augusztus 1—20-igis küldhetők; későbbben érkező mintákat a rendezőség nem fogad.

Figyelemztetjük a t. gazdátársakat, hogy a rendezőség csakis az esetben vesz fel a kiállításra árpamintákat, ha azok az általa szétküldött bejelentési ívek kíséretében küldetnek be.

Tervezetet és bejelentési ívet levélbeli megkeresésre az OMGE, titkári hivatala készségesen küld.

II.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugy is mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja, a Borsod- és Pozsonyi vármegyei gazd. egyesületekkel, a miskolczi ipar- és kereskedelmi kamarával és a Magyar Mezőgazd. Szövetkezetével, függetlenül a Budapesten rendezendő sörárpakiállítás és vásártól,

1897. évi augusztus havában Pozsonyban és Miskolcon országos sörárpavásárokat rendez.

A vásárokat következő napokon tartanák meg: Pozsonyban, a vármegyéhez a nagyeremben, augusztus hó 22-én, d. e. 11 órától, d. u. 2 óráig. Miskolcon a vármegyéhez a nagyeremben augusztus hó 30-án d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig.

E vásárokat valamelyikben résztvenni óhajtó eladók, az illető gazdasági egylet (pozsonyi vagy miskolczi) titkári hivatalába eladó sörárpájából faj és minőségenkint 10 kg. mintát s egyidejű-

leg ugyanazon mintából 4 kgot a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének is tartozik beküldeni. A minták beküldésének határideje a pozsonyi vásárra aug. 5—20, a miskolczióra aug. hó 10—27.

A vásárokról érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt és bejelentési ívet küld egy a Pozsonymegyei, mint a Borsod vármegyei gazd. egylet titkári hivatala.

A rendező-hivatalág.

Főhívás gyümölcstermelőinkhez.

A Zoltán Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetét a gyümölcsértékesítés kezdése óhajtván venni, azzal az eszmével foglalkozik, hogy Országoságban piacot szerezzen a magyar gyümölcsnek. Főhívjuk tehát termelőinket, hogy akiknek eladói gyümölcsük volna, szíveskedjenek az a fentnevezett szövetkezetnek (Budapest, Központi-Vásárcsarnok) bejelenteni, hogy a szövetkezet az eladói gyümölcs mennyiségéről eleve tájékozva legyen.

Megjévezendő, miszerint Országoságba szállításra sárga-barack, sárga- és görög-dinnye, alma és körte alkalmas. Mindezek azonban csakis választott, kiváló jó minőségben és gondosan csomagolva küldhetők. E tekintetben készséggel nyújt főhívogástást a szövetkezet üzletvezetője. A kiknek pedig bogyóműlcsük volna eladói, körte, vagy alma, annak értékesítés iránt is a szövetkezet készséggel gondoskodik és annak eladását követelti.

A gazdaságosságunk érdekében áll, hogy e tekintetben a szükséges bejelentéseket minél előbb megtegye a szövetkezet miséztartása végett.

Forster Géza
igazgató.

Abrak-takarmány külmenyek kedvezményes szállítása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 25018/97 szám alatt két magas rendeltetvel az abrak-takarmány (korpá, olajpogácsa, árpadara, kukoriczardara és malomkonkoly) külmenyek szállítására nézve díjkezdményt engedélyezett a gazdáknak, a mely díjkezdmény-

ben gazdasági egyesületek által kiállított igazolvány alapján részeseleik. A kik tehát egyesületünk tisztelt tagjai közül ily igazolványok mellett való kedvezményes szállításra igényt tartanak, forduljanak, a titkári hivatalhoz, minden egyes esetben pontosan feltüntetve

a feladó nevével, címzett nevével és lakhelyével, a feladói állomást, rendeltetési állomást, címzett foglalkozását, az áru nemét és mennyiségét. A mennyiségre nézve megjegyezzük, hogy 100 q-nál kevesebb árua igazolvány ki nem állítatik. A leveléhez egy 10 kros bélyeg mellékelendő.
Igazgató.

Az Országos Törzskönyvnel eladásra bejelentett apaállatok.

Az Orsz. Törzskönyvelő Bizottság e hó 6-án terjesztette fel a főtörzskönyvi miniszterhez az eladói apaállatokról szóló kimutatást, mely az állami tenyészetekben eladásra kijelölt apaállatok kimutatásával együtt fog a törvényhatóságoknak hivatalból megküldeni.

Eladói tenyészbikákat a következő tenyészetek részéről jelentettek be:

	Árú	Árú
	megye	drb
	drb	drb
	drb	drb
	Magyar fajta:	
Ij. Sváb Sándor	B. Sz. György	Somogy 2 250
	Borsodas:	
Kölnher Zs. és Ad. dr.	Szászbersek	Szolnok 3 180—200
Lónyay Gábor gr.	Bod.-Olász	Zemplén 6 180—250
	Simmetháli:	
Főherczeg urad.	Acsoth	Fehér 5 300—400
Fáy Zoltán	Erődi	Hévíz 3 250—300
Stainlein Ottó gr.	F.-Szemeréd	Hont 4 300—300
Siresingier Albert	B.-Gyarmat	Nógrád 1 300
Horn David	Szakolcz	Nyitra 2 400—500
	u. p. Póstyán	
Zichy Béla gr.	Langföldi	Somogy 5 300—350
Dezseffy Béla, gr.	Vencsellő	Szabolcz 2 300—350
Apornyó Sándor gr.	Langyel	Tolna 1 300
Drasche Rich. dr.	Kajmád	6 300—350
	u. p. Tolna	
Percezy Lajos	Kis-Báta	4 250—400
	u. p. N.-Dorog	
Szöll Kálmán.	Rátót	6 750—1000
Ebercsinger Lipót	Pa-Ujnép	Vas 7 300—900
	u. p. N.-Kassa	

A cséplési időnyre egy bel- mint külföldi szenekre

Igen kedvező ajánlatokkal készséggel szolgál

a MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE.

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

Bervi:	Pa-Horgató Arad	3 150-300
Kralovszky K. u. p. Kis-Jenő		
Finagani:		
Tartler György	Ó-Bássa	1 200
(közép-utca 78.)		
Összesen 61 drb.		

A szociális problema.

Ira: Czobél István.

I.

Az újabb kor tudományja a Rousseau-féle „contract social”, vagyis a jogi állaponttal szemben egy egészen más t. i. a természeti nézpontra helyezkedett és kimutatta, hogy a társadalmi test éppen olyan organikus szervezet, mint az egyén, ugyanazon szervekkel, életműködéssel és behatásokkal van felruházva s így ugyanazon elhárítás alá esik. Mivel az egyént, aki fájának a kivonata, közvetlen ismerjük, per analogiam jobban megérthetjük a társadalmat is. Ezen változott álláspont sok tekintetben módosítja a régebbi feltevést.

Igy a haladás és fejlődés elmélete is gyökeresen megváltozott amennyiben kitűnt, hogy a fejlődés a kiváló egyéneknek egyéni életképessége által eszközöltetik s így (filozófus értelemben) aristokratikus elvek alapján történik.

Innen ered a léteir való küzdelem elmélete, melynek helyességét Darwin fényszen igazolta. Ezen elvet alkalmazva a szociológus a társadalom fejlődésére is, de eleinte elhangyolva a társadalmi élet feltételeire, a szellemi és erkölcsi faktoroknak a befolyását, a szellemi és erkölcsi fejlődés legmagasabb fokán álló egyének összessége, a környezeten önzést a társadalmi fejlődés feltételei gyantán állította fel, s így a legmagasabb fokú utilitarizmus igazolta. Így okosodván, hogy ha mindenki föl a természetnek földi javak után, akkor mindenképp vagyons lesz, tehát módjában áll gyermekeit taníttatni, ezáltal az általános műveltséget emelni, némi fényűzésre engedhet, a mi viszont az ipart fejleszt. Csak két dolgot felejtett el. Először, hogy a földből előállított termékek mennyisége s azok értékeinek fokozása sok tekintetben korlátozva van, s így ha mindenki túlsokra vágyék, ezen túlságzott igényeit csakis embertársainak kárval érvényesítheti, azért ha az önhasonosság túlnyomó méreket öit, annak okvetlenül társadalmi harcokra kell vezetni. Másodszor, hogy az emberi társadalom nem vad állatok csordája, a melyben a nyers erőt az egyedül marvók, hanem egy komplexált szervezet, melyet csakis olyan szellemi és erkölcsi tényezők képesek összerántani, a melyek az állati önzést annyira korlátozzák, hogy ily nagy tömeg együgyű maradásra biztosíthatók. Az újabb tudomány belátva elődjeinek eme tévedését, a mely korunk környéklen utilitarizmusát szülte, oda módosítja a léteir való küzdelem elméletét, hogy az állati önzés nem magában, mert hiszen e nélkül a pangás állna be, a mely minden haladást kizár, hanem a szellemi fejlődés folytán, a mely társadalmi testek belső szükségleteiből olyan tehetségek keletkeztek, amelyek egyrészt lehetőségessé teszik az érzékelni más mög nem ügyvelhető önzégek általános átadását és önzészetet fogalmat alkotásra késztetik, melyek társadalmi és erkölcsi ideáloknak szoktunk nevezni. Ezek egyrészt az egyesek szethűöz, körekeivést összpontitják s így a nagy társadalmi testek kohézióját biztosítják, másrészt a primitív önzést a közérdekeknek rendelik alá. Mibelyet eme szellemi és erkölcsi tényezők helyenként az elméletben azonnal megváltoztatják a léteir való küzdelem képe, a mely csordák durva táplálékra helyett, egy mérsékeltabb, a mások léteirdekre való tekintettel által korlátozott, békés versennyé változik az át, a melyet csakis akkor lehet üdvös, ha a

mások jóvá érkeket nem sérti, különben bűn a társadalom ellen, amelyet korlátozni kell.

Tudjuk azt, hogy minden szervezett a differenciálzó által fejlődik s fejlődésével, amely a test anyagát elküldött, a fajjal szembe kerül elhelyezi és mindig újabb szerveket akot. Hasonlóképpen minden életképes társadalom is folytonosan differenciálja a társadalmi anyagot, a durvább önsúlyánál fogva aló rakódik le, a többi pedig finomodásának foka szerint helyezkedik egyenes fölé, és teljesíti a társadalom felváltó szerepét funkcióit. A kezdetleges szervek tartják fel a felsőbbeket és pótlják azok elhasznált anyagát, a saját anyaguk finomabb részeitől. Teljesen hamis azért ama demokratikus törekvés, amely az egész társadalmi anyagot egyneművé akarja tenni, mert ez a szervezet halált jelentené. A társadalomnak ellenkezőleg szüksége van anyagának differenciálására, hogy a fejlődés igényeinek megfelelő számos funkciókat mind teljesítesse, emellett, hogy a nagy természet bősége minden életérős társadalomban, nemhogy akadályozná, hanem elősegíti az osztályok képződését, nem az egyenlőséget, hanem az anyagok minél nagyobb és fokozatosabb osztályozása a cél, amely az újabb időben annyira perrekként kasztú létesítés tehát a bűnös, hogy ha az ilyenek szilárd kereteket szorítottán az anyagserét s az egyes szervekkel elhasznált anyag pótlását megakadályozná. Hasonlóképpen minden kifejlett szervezetben kell egy központi szabályozó szervezethez lenni, amely anyagát a legfinomabb részékből állítja össze, egyenlővé teszi a funkciókat, vagyis egy aristokratizáción. Ez természetesen nem lehet egy kiváltságos, külső előnyök által alkotott osztály, hanem csakis a szellemi és erkölcsi fejlődés legmagasabb fokán álló egyének összessége. A szociális aristokratizáció, a mely politikai előjogait egyes elvetszte, csakis azon esetben van előnyben, ha a társadalom maga azonos a magasabb és legelőkelőbb tulajdonosok érszadoknál át tenyésztesse. De a jai annak az organizmusnak, amelynek központi agyrendszerében a legrduvább anyag képes lerakodni s a jobb elemek beáramlását megakadályozni, ott már maga az elemülködés van perverzálva s az elbutulás vagy a kétségbeesés lehet.

Ha az alsó osztályok valamelyike megérvődik nagy expanzív erőt szokot kifejteni, amely azon esetben, ha helytelen korlátozás, vagy társadalmi visszaélések által leszorítottik, robbanások okoz, míg szabad végeringés esetén nagy erőt kölcsönözhet az egész szervezetnek. Ellenkezőleg a felső osztályok valamelyikének túlságos jóha sem táplálata az egész szervezetet, mert ez az alsóbbak feladata, hanem körkérdéseket okoz. Hasonlóképpen idegen anyagból csak annyit fogadhat magába a társadalom, a mennyit teljesen áthatsonítani képes, ellenkező esetben idegen központ ok fognak támadni, a melyek a társadalom életműködését gátolják és életerejének rovására gyarapodnak.

Ha ezen sarkalatos elvek szempontjából bíráljuk az elterjedt politikai és társadalmi jelzavak némelyiket, könnyű lesz téves voltukat felismernünk.

Egy óriási tévedés például a modern reformtörvények azon nézete, a mely a társadalmat előre készvél, vagy más népekkel átvevett minták szerint akarja meggyúrni, még pedig rögtönzre. A társadalom egy élő szervezet, a melynek végalkalását és legkedvezőbb életformáját emberi esz nem képes előírni, szabni, de a melyet a benne rejlő életör, számba fejlődés esetén mindenkor megáltal.

A főfogó tehát a szabad fejlődést előmozdítani s annak akadályait eltávolítani, csak így fejlődhet tökélyre egy nemzet egyénisége, ennyi és csak ennyi a legnagyobb államfőri és törvényhozói feladata.

Tévedés valamely nagy mozgalomnak az érszakos elnyomását megkísérletni, mert ha a

tulított gőzök szellentűt leszorítjuk, annál nagyobb lesz a robbanás, ellenkezőleg annak okait kell vizsgálni, s azokat lehetőleg elhárítani, vagy a túlsót felszívni, a mely megcsorítja jó szolgálatot, a melyből irányítani lehet, ha az a szervezett életreceptumjának egy valódi követelménye, érvényesíthető is, hogy így, ha pedig csak egy körös állapot, ilyen gyogykezelésre meg fog szelni.

Téves a modern demokráciának nivelláló tendenciája is azon nézet, hogy ha egyenlő jogokat adunk minden osztályunknak, meg lesz elvnek elegendő tettünk. Mi a cél? Az, hogy az alsó osztályok anyagi, szellemi és erkölcsi emelkedése folytán, azon óriási és anormális osztálykülönbségek mérsékeltesse, melyeket a modern kultúra hamis irány teremtett. De erre nem elég az, ha papíronon egyenlő jogokat adunk mindenkinek, mert akkor a tudatlan népet kiszolgáltatottá, a mely megcsorítja nyoltságának, mert hisz azonos a legelő gyerekekkel küzdenek. Sőt ellenkezőleg az intéző szervek, vagy a felső osztályok kötelezése, hogy ezen alsóbb, az egész szervezetet tápláló osztályokat minden körösadóstól megóvják, különben hiányt fog szenvedni a saját táplálkozás is. Így azonos az egyenlőséget követni egyrám, amely soha meg nem állhat, mert az alsóbb osztályoknak, amely miként a test automatikus szervei, a vesztélyt nem látják és magukat védelmezni nem képesek, még külön védelemre van szükségük, különben felmondják a szolgálatot s az egész test elpusztul.

Téves azon nézet is, hogy minél fejlettebb a társadalom, annál nagyobb lesz az állam által adminisztratív szervezete van a szükség, ellenkezőleg minél fejlettebb az, annál kevesebb kénszert szükséges alkalmazni, úgy hogy egy teljesen normális, ideális társadalomban már alál lenno szükségös koercív törvényekre s közigazgatásra, mert a legtöbb funkciókat a lakosság spontán kooperációja teljesítene s így a költségvetés állás szervezet legnagyobb rész felelőssége válnék.

Téves azon nézet, hogy a természetnek, vagyis a táplálkozásnak egy bizonyos neme, pl. az ipar, a leghasznosabb minden társadalomra nézve. Ez teljesen annak fejlettségétől fókóló függ. Kezdetleges szervezetek tömegesében, de nyersabb, fejlettebbek, kevesebb de koncentráltabb táplálékot igényelnek a így meg van adva a táplálkozás egész skálája vagyis a termelési módok egymásutánja, amely, valamint a természetben egyáltalán nincs uralmi, nem téri meg a rend megzavarását s egymásból kifolyólag fejlődik. Mik kevés a népesség, nem lehet földművelés, hisz az állattenyésztés is elegendő a nagyobb hasznat ad; míg a földművelés már áll magas fokozat, nem lehet ipar; a ki az előbbi anyaggyalja, az utóbbi alapját ronkja le, aki azt amannak a rovására pártolja, az egész szervezet életfenntartást veszélyeztetli.

És végre téves az a nézet, hogy a központi hatalomnak csakis az anyagi és némileg a szellemi szükségleteknek, vagyis a költőknél gondoskodni, mert a harminadi tényező, a morál talán még ezkélni is fontosabb. Mint-hogy a nagy tömeg nem lehet ethikus bőséges, az erkölcsi nemességére az egyedül általános eszköz a vallás, amely hite van. Főkötelessége tehát a kormányzó szervezetnek a valláserekes állapot és a vallás hitelenek fenntartásáról gondoskodni, mert a törvényes szigor Drákó óta sohasem javította az erkölcsöket, a melyek csak a benső szabad impulzus folytán emelkedhetnek és nemeshedhetnek. A saját államhatalom a vallás ellen küzd, az mely általalapít pusztítja el, mert hisz neki is csak a hatámba és hivatottságba való hit ad erőt, teljes sekkelt nem lehet államhatalom, ott béll az anarchia.

Ezeket az általános s az elterjedt nézeteket sokban eltérő elveket akarom előrebocsátani, mielőtt a speciális magyar társadalmi viszonyok és bajok taglalásába bocsátkoznám.

LÖTENYÉSZTÉS.

Stokholmi lókiállítás.

Ma, miután hazánkban a lovak rossz értékesítése miatt a tenyésztők részéről hallható általános panasz folytán minden oldalról megindult a mozgalom a loértékesítés kérdésének czélfelir vezető megoldására, helyén valónak vélem a kiállítás egy hasznosulni intézményének ismertetését.

Svédország fővárosában, Stokholmban 1894. óta az ország hat legnagyobb lötenyész-tője saját feléleségére a trónörökös lötenyész-tője alatt évenként *lókiállítást* rendez, melynek czélya díjazás által a gazdákak lehető legjobb anyag tenyésztésére buzdítani, tehát az ország lötenyészésének fellendítésére, továbbá pedig alkalmat nyújtani a tenyésztőknek saját nevelésű lovak elővezetésére, bemutatására, végül pedig a kiállított lovaknak — feltételezve, hogy a kiállító az értékesítést kívánja — árverés utáni értékesítése.

A közönség figyelmének, érdeklődésének felélesztésére czéljából a lókiállítást díjlovaglás- és ugratással kapcsolják össze, minthogy az állatkiállítást látogatóközönség nagyobb része laikusból áll, első követelményük a sok látináló. Deazára annak, hogy a kiállítás sikeresége szempontból történő mérlegelése teljesen hamis alapon nyugszik, a rendezőknek nem szabad e kívánalomtól eltekinteni, minthogy a nagy köztönség nagyobb díjai nélkül az ügyes fedezetet igénylő kiadások tulmagassá, egyes esetekben talán tarthatatlanná növekednének. Nem szabad azonban ezzel sem a túlságba lépniük, mint sajnos azt számos esetben tapasztalhatjuk; a kiállítás érdekében még a legparányibb mértékben sem szabad fennsoroltak miatt esorbát iszavdni. E tekintetben is igen példás a svéd gazda, ki a kiállított oly minnáló, oly leleménnyel rendezi, hogy a különféle erdekek össegyeztetése mellett is minden kívánalomnak tág teret teremt a kellő érvényesüléshez.

A kiállításban bárki részt vehet, a ki csak az előirt részvételt díjakat fizet. A kiállító az állam részéről mind érésben azon kedvezményben részesülnek, hogy a kiállításon részt vevő lovak a vasuton díjtalanul szállítanak hazra; ugyancsak kedvezményes vasuti jeggyel utazhatnak maguk a kiállító is. Különbek mag a kiállítás az állam részéről nem részesül semminemű anyagi támogatásban. Mindennek daczára, hogy az állam részéről teljesen magára hagyott önkényes társulás utján létre jött, a gazdaságvetésrendező kiállítását, örvendtes emelkedés tapasztalható, mely a rendezők számának fokozatos csapodásában nyev kifejezést. Mert míg 1884. évben 140 lóval és 14 fogattal, az 1885. évben 149 lóval és 35 fogattal volt képviselve az ország lötenyészése, addig 1894-ben vagyi a harmadik kiállításon ezen szám 197 lóra, 43 fogatra, és 53 munkás lóra, emelkedett.

Ezen eredmény, mely a fokozatos emelkedést, a kiállítás iránti érdeklődést eklektánusan

feltüntet, birta a rendező-igazgatóságot arra, hogy az idén is megtartsa a szokásos lókiállítását és pedig a következő beosztással:

I. Csoport. Tenyészemenek.

A) *Könnyű ménék.* 1. oszt. idősebb angol telivér ménék, 2. oszt. idősebb félvér s egyéb nemes származású ménék, 3. oszt. fiatal, nemes származású ménék.

B) *Nehéz ménék.* 4. oszt. idősebb nehéz ménék 800 kgm fölül súlyal, a) angol származású, b) francia vagy belga fajta, c) egyéb nehéz fajta vagy keresztelés, 5. oszt. idősebb, könnyebb ménék 600 kgm-on aluli súlyal, 6. oszt. fiatal ménék nehéz fajtukból.

II. csoport. Használati lovak.

A) *Hátas lovak* a) versenylovak, 7. oszt. vadász- és versenylovak, 8. osztály egyéb hátas lovak, 9. oszt. Remonda lovak, a) születési év 1893, b) születési év 1894, 10. oszt. versenyben kivülkel.

B) *Igáslóvak* 15. oszt. Nehézebb bocsi lovak 600 kgm fölül súlyal, 16. oszt. Könnyebb bocsi lovak 600 kgm aluli súlyal, 17. oszt. Fiatal lovak 1894. évből.

királyi Djugard Kristály szalonjában nyitották meg; helyüli a közönségen felvő czirkuszhelyiség és istállók szolgáltak, melyk mint tiszta, világos, szép és egészséges istállók, erre a czélra kiválóan alkalmasak; berendezésük is megfelelő a czélra, ugy, hogy a tekintetben sem nagy semmi kívánni való hátra. Első nap, 24-én, minden királyi lovak megkezdte munkásságát, delután díjlovaglás rendeztetett s a fogatok mutatattak be; másnap, azaz 25-én, a jury munkáját befejezte, utána díjgratás tartatik meg, majd pedig a díjazott lovak vezetnek elő. A különböző csoportok bemutatása a következő sorrendben történt: 25-án órátló 10 óráig eladásra jelölt tenyészlovak, 10 órátló 12 óráig hátas lovak nyereg alatt, 2 órátló 4 óráig kocsilovak befuga és 4 órátló 6 óráig munkás v. igáslóvak vezetnek elő.

27-én tartották meg a lóörvezés, melynek megteremtése után a kiállítás bezárult. A kiállításon összesen 154 ló vett részt. Az első csoporthól 11 db könnyű és 21 db nehéz mén, a II. csoportból 42 db hátás és 80 db kocsioltó vett versenyre nézve. A III. és IV. csoportban, mely a kiállításnak tulajdonképpen dekorációját képezte, mintegy 160 db ló vett részt. Ez utóbbi két csoportban a díjazás mértékét nem annyira a ló minőségére, mint inkább annak képessége és idomítása képezte.

Az első két csoportban részt vett, 154 db ló, a következő fajtákhoz, illetve törzsekhez a tartozott: (L. alábbi kimutatást.)

A könnyű lovak közül, a mint alábbiakból láthatjuk, az angol telivér, félvér és angol lovak egyéb kereszteléseit dominálnak s pedig oly mértékben, hogy a tartozott: jöhet számba vele szemben. Tanulmányozva Svédország lötenyészését, csakhamar megfogunk arról győződni, hogy az angol lónak lötenyészése hátrahozottan nagy tért hódított itt, magának. A tiszta vérből tenyészett angol lovak, ha nem is elégték ki ebbeli kívánalmainkat, a mennyiben azok a rendes testnyagságot sem érik el, de keresztelésük közt oly példák nyakról találunk, melyek bármely jöhrnévű lötenyésző államnak is szívesé válnának. E fajta lovakból kiváló jó példányok kerültek a kiállításra a Fjöljöholms ménésből.

85. ábra. Stokholmi lókiállítás helyisége.

Filser Sándor amatőr felvétele.

III. csoport. Fogatok. 18. oszt. Magánfogatok. 19. oszt. A Bérfogatok. 19. oszt. B) Bérfogatok csoportban. 20. oszt. Bérfogatok számozatlan. 21. oszt. Igáslófogatok.

IV. csoport. 22. oszt. Díjlovaglás. 23. oszt. Díjgratás.

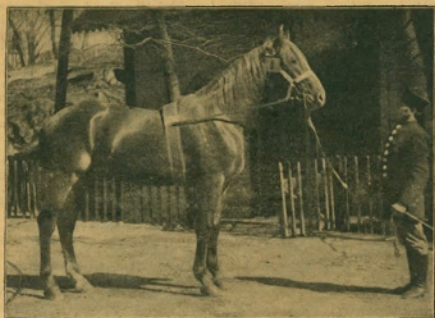
A kiállítás a szerint, hogy mely osztályban vesznek részt, a következő díjakat tartoznak fizetni:

Nevezés 1 v. 2. osztályba 10 frt. 3, 4, 5 osztályba 6 frt. 64 kr. 7, 8 osztályba 13 frt. 28 kr. 9, 10, 13, 14, 17, 22, 23 osztályba 6 frt. 64 kr. 11, 12 osztályba 13 frt. 64 kr. 15, 18 osztályba 10 frt. 18, 19, 20, 21 osztályból díj nem vétetik.

A bíráló bizottság rendelkezésére áll az így befolyt összegek kívül még 24 tiszteletdíj, mely különösen a 3 és 4 csoportban lesz szétosztva. A díjazott fogatok után a kocsiok is részesülnek jutalomban, mely intézkedés tagadhatatlanul burkoltog, ha az illetőre, így az I-30 díj után 16 frt., a II. után 10 frt., a III. után 6-50 frt. és a IV. után 3 frt. csak a kifizetett ló kocsi.

A kiállítás április hó 24-én 9 órakor a

	Nyerges és kocsiló	Igás ló	Összesen
Angol telivér	12 db	-- db	12 db
" félvér	56 "	-- "	56 "
Hackney	3 "	-- "	3 "
Angol-normand	3 "	-- "	3 "
Glydealsde	-- "	28 "	28 "
Ardeni	-- "	5 "	5 "
Ardeni félvér	-- "	6 "	6 "
Jemtlandi	7 "	-- "	7 "
Hannoveri	8 "	-- "	8 "
Kelet-Poroszországi	2 "	-- "	2 "
Hackney és ardeni	2 "	-- "	2 "
Angolnorman és trulleni	2 "	-- "	2 "
Egyéb fajták	4 "	4 "	8 "
" keresztelések	3 "	2 "	5 "
Shire	-- "	5 "	5 "
Amerikai dubbel ponya	-- "	-- "	1 "
Gotland	2 "	-- "	2 "
Összesen	103	61	164

86. ábra. Monopol angol félévr 3 éves mén, 160 cm. magas. (I. díj és tiszteletdíjjal kitüntetve.)

Faber Sándor amatőr felvétele.

Az igás lovak közül az ardeni, valamint keresztjezei egy szám, mint minőség dolgában jóval a többi fajta fölé emelkedik. Az ország minden részén a gazdaközösség olyannyira meg van elégedve e fajta loval, hogy annak általános elterjedése a közel jövőben várható. Számos e fajthoz tartozó mén a 700 kgr-t is meghaladja, sőt nem tartozik a ritkaságok közé az ezen felüli súlylaj bír. sem. Így például Erisconnak Eriksbergből kiállított Batogny nevű sötét p. 6 éves ardeni ménje 167 cm. magasság mellett 800 kg. súlyt ért el. A könnyebb és a közepes nehézségű svéd ló az országnak csakis a tőzegek, részben tudott magának biztos teret hódítani, innen a nehéz-fajták sohasem fogják öki kiszoríthatni.

A mi a lovak értékesítését illeti, egy a könnyebb fajtáknál a várt eredmény nem érte el, amennyiben azok alig 800 frt átlagban kelttek el; már magasabb átlagban kelttek el a nehéz fajta lovak, melyekre sokkal több veő is jelentkezik. Ez utóbbiak 800 frt átlagban kelttek el, noha 2000 frtos példányok is voltak közöttük. Az eladásra bejelentett lovak közül 48 db. kelt el.

A kiállítás sikeréhez nagy mérvben hozzájárult a kedvező időjárás is, mely kezdettől

fogva társul szegődött; a szép tavaszi napok nagyban emelték a kiállítás hangulatát. A fővárosban már a megnyitás előtti napokban a kiállítás képezte mindenütt a beszéd tárgyat. Különbölegesen az bizonyítja a közönség érdeklődésének fokát, hogy az aránylag drága belépti jegyek is mindenkor teljesen elkelték. Belépőjegy a kiállítás tartamára 10 frt; istállók megtekintéséért külön 1 frt díj szedetik. Az összes kiadások, beleértve a jutalmakat is, 12 ezer forintra tettek ki, mely összeg részben a kiállítás résztvevői díjából, főleg azonban a a nagyközönség belépő díjából nyert fedezetet. Hogy ily nagy összeg rizikóját hat tenyésző magára vállalja, fényes igazolása annak, hogy a svéd gazda, ha hazája érdeke kívánja, az aldozatoktól sem riad vissza, ők a legszebb elégteltel abban lelik, hogy a közönség szolgálatot tesznek. Munkájuk nem is veszi kárba, mert most is egy minőség mint példos és ápolás tekintetében a lovak kivétel nélkül Svédország lötenyésztésének felkentései igazolták.

Faber Sándor.

87. ábra. Elektra angol félévr 8 éves kanca, 162 cm. magas. (I. díjjal kitüntetve.)

Faber Sándor amatőr felvétele.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Tejelő tehének takarmányozása.

(Főlet a 316. sz. kérdésére.)

A tejelő teheneket főleg vízűs takarmányokkal kell tartani. A tej magja is főleg vízből áll, tartalmaz egyeb alktrészek mellett mintegy 86–87% vizet. Azért is akár nyári akár téli takarmányozásról legyen is szó olyan takarmányt kell választanunk, amely sok vizet tartalmaz. Nyáron tehát frissen használt fiatal nedvűs zöld takarmány, télen pedig gumós és gyökérnövények a legmegfelelőbbek. Emellett azonban etetendő olyan koncentráltabb összetételű takarmányféle is, amely tápláló anyagot, főleg pedig fehérjét és zsírt is juttasson az állatok szervezetébe, legalább is olyan mértékben, mint az nemcsak az állatok jó husban való megtartására szükséges, hanem hogy emellett elég sok és zsírtus tejet is szolgáltatassanak. A tejelő tehenekek ugyanis a takarmánykeverék nyújtandó 1000 kgr. élő-súlya naponta, amely 24.000 szaranyag mellett 2.500 fehérjét, 12.500 szénhidrátot és 0.400 zsírt tartalmazzon 1:5:4 arány mellett, mert csak ilyen takarmányozás mellett korlát, darát, szénát, olajpogácsát vagy más ehhez hasonló tápanyagot lehet adni.

A kérdéstevő eddig folytatott takarmányozása, amit a fentiekből kitűnik, nem lehetett célravezető. Nincsen kizárva ugyan a lehetőség, hogy loherén, árpadarán és korpan tejelő tehenekek tartani lehessen, pláne, ha az etetésnél ezeket elegendő mennyiségben adjuk a lehetőség az is, hogy a tej közepes minőségű a elegendő mennyiségű lesz. de a termelés aligba fog haszonnal járni, mert az illető takarmányokból többet adunk a kelletlenél s igen sok anyag kárba is veszik. A korpás moslék, amelyet délből adni szokott teheneinek a tejeletést éppen vízirtalmánál fogva nagyban elősegítheti s a víz helyett ezután is azt adhatja.

Hogy viszonylagos fogva zöldtakarmányt nem etethet, az elévgre nem vagy baj, ha helyette burgonyát könnyen beszerezhet. Ez azonban mulhatatlanul szükséges. Jó lesz azokivül olajpogácsát (legújantolabb a repce-olajpogácsa) is beszerezni, mert e nélkül kedvező arányú takarmánykeveréket, a mely a megkívántató fehérjemennyiség mellett tulok szénhidrátot ne tartalmazzon, összehállítani nem lehetséges. Olajpogácsát minden körülmények között előnyös etetni tejelő tehennel, már csak azért is, hogy a tej zsirtartalma növekedjen. A veők is jobban szeretik az ilyen tejet. Ha egyesek ellenségei is az olajpogácsa etetésének, állítván, hogy az állatok nem szívesen eszik s emésztési bántalmakat okoz, ezt könnyen el lehet kerülni. Az olajpogácsa etetését kis adagokban elkezdve s fokozatosan emelve 3 kg.-ig (1000 kg. élősúlyra érve) sohasem lehet hátrányos. Lehetőleg apróra kell darálni, de liszté őrlémi felesleges s azután kisebb megnedvesített szecskával keverve kell a többi takarmány közé elegyíteni.

Az eddigi nyári takarmányozáson tehát olyképp változtatson, hogy 1000 kg. élősúlyra számítva naponta, de egy, mint eddig két-szerre feleletve burgonyát 25 kg., árpakorpát 2½ kg., árpadarát 1 kg., loheré szénát 13 kg., tengeri szárat 1 kg., olajpogácsát 2½ kg. Ezen takarmánykeverék tartalmaz 23.535 szaranyagot, 2.525 fehérjét, 13.282 szénhidrátot és 0.495 zsírt 1:5:7 arány mellett.

A tengerit szecskázva a keményebb szálu szénával keverve a megvagdalt burgonyához. Darát és olajpogácsát legcélszerűbb reáhin-teni a keverékre. Délből egy amint eddig tette, ezennel is adhat külön is egy kevés szénát unaloműzőnek.

Őszől tavaszig, ha elegendő répvál rendelkezik, azzal folytathatja az etetést olyfor-

mán, hogy 1000 kg. élősulyra számítva adagol naponta kétszeri etetésre:

50 kg. takarmányröpát, 2 $\frac{1}{2}$ kg. kukoricára darát, 2 kg. buzapolyvát, 1 kg. kukoricaszárát, 3 kg. repcepogácsát, (nyártól ősz felé lassanként emelve) és 12 kg. lóhere szénát. Tartalmaz 23-250 szaraz anyagot, 2453 fehérjét, 12-132 szénhidrátot és 0-540 zait 1-56 arány mellett.

A zsirtartalom ezen keverékben az előírtól valamivel több, de ez csak előnyös és a takarmányt sem sokkal drágítja. Elkészítés egyszerű fennlebb.

A szeszkizott széna egy részét csészészerű, midőn a repcepogácsával keveri, sós vízzel ezenül is megönteni. Sőt különben is kell nyujtani a tehéneknek akár mint darabos kó-sót, akár porrá zuzva a takarmányra hintve. Fejenként és naponként 15-20 grot kell számitásba venni. J. G.

Néhány szó a zöldtakarmányozásról.

△ Állataink legnagyobb részének nyáron át is jászlón való tartása és takarmányozása nem áll egyébből, mint a zöldtakarmány előállításából és oszkeri felhasználásából, mielőtt fűként következik, hogy erre is épp oly súlyfeleltendő, mint a téli takarmányozásra, de ha tekintetbe vesszük a takarmányozási idénye eső munkaidő és annak sűrűsége voltát, elmondhatjuk még azt is, hogy a nyári takarmányozásra sokkal nagyobb gond és körültekintés alkalmazandó, mint a téli takarmányozásra.

Itt a szájait tekinthetünk az állatok szájában, meggyőződhetünk arról, hogy a gazdaságok legnagyobb részében a nyári takarmányozás majdnem kizárólag csalamádéval, kisebb gazdaságokban pedig legeltetéses történik, a mi nem egészen indokolt és helyes eljárás, mert mindentel megterhelő oly takarmányfélést, mely nagy hozamát állat bőven meghalálja a főt fordított látszólagos nagyobb költségét.

Hogy a dolog mégis az általam fennlebb jelzett módon történik, annak egyik fő oka az élővél takarmányfélék kismértékben való termelése, egy vagy azzal rendszeres takarmányozást rajni kévés ideig, volnának képesek fenntartani, emelőfoga tehát azt megszártva, téli takarmányul használjuk fel. Egy másik oka pedig az, hogy kultúrátvényeinél alá szánt területből a mai gazdasági helyzetben elvonni semmit nem lehet, sőt még azt nagyobbitannunk kell, hogy az alacsony gabonáinak mellett szükséges gazdasági kiadásainkat fedezhessük.

Ezek után nem marad egyéb hátra — a mit a legtöbb gazdaságban láthatunk is — mint nyári takarmányul majdnem kizárólag csalamádét termelni. Egyébiránt a csalamádé, mint zöld takarmány már nagy haszna miatt is figyelem érdemel a jó takarmány szolgálat egész nyáron késő őszig de természetesen csak abban az esetben, ha elvetése nem egyszerre, hanem megfelelő időközökben történik és elvetése oly időre esik, midőn a tavaszi fontosabb munkálatok már befejeződtek.

Jó tulajdonságai mellett megvannak azonban a hátrányai is; először a csalamádé tápláló anyagokban általában szegény, leggye-nyebb azonban légenytartalmu anyagokban; másodsor a talaj termőképességét rendkívül igénybevevő tulajdonsággal bír, mit különösen az utóvetemény, de főleg a buza érez meg, mert az utóbbi szem termése katasztrális holdanként 1 mmázzsával is kevesebbet fog adni, mint más takarmányfélést után, pl. a zabos-bükköny, vagy a luczerna, lóhere után vetett buza, habár a talaj csalamádét még is trágyátuk.

A csalamádét csakis szarvasmarhával szokták etetni, azonban még ezzel sem egész cél-szerű egymagában etetni, egyrészt nagy víz-

83. ábra. Blinda 5 éves ardeni kanca, 155 cm. magas. (I. díj és tiszteletdíjjal kitüntetve.)
Füher Sándor amatőr loveléte.

tartalma, másrészt pedig tápláló anyagokban szegényesége miatt. Leghelyesebben így járunk el ha luczerna, vagy lóhere és számalvával keverve etetjük fel. Mind a három takarmányfélést szeszkizottan jó etetni, mert ellenkezőleg az állatok igen sokat elpazarolnak azáltal, hogy kizökölnek és elpocskolósnak teszik ki főleg a takarmány azon részét, a mit az állatok kevésbé szívesen esznek.

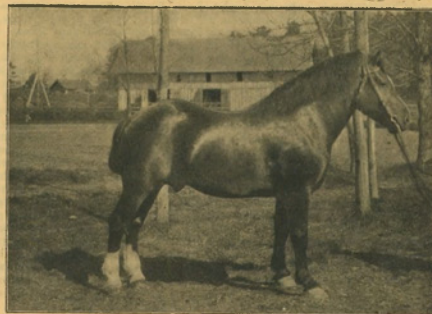
Hogy tehát állatainkkal a zöld takarmányozást rendszeresen, okvetlenül és helyes arányban eszközölhessük, okvetlenül oly takarmányfélék termelése válik szükségessé, melyeknek a csalamádévali keverése annak száraz anyag tartalmát s a tápláló anyagok mennyiségét is oly módon fokozza, a mint az állatokra nézve legkedvezőbb. Ezek az élővél takarmányfélék: luczerna, lóhere és balczim, ezek a legértékesebbek s éppen azért, mert ezek a csalamádéval igen értékes, nem szokatlan egymagukban etetni, hanem főbbnyire csak egyetben minőségű takarmánykeverékek társaságában. Ha tehát a csalamádé és takarmányfélék bármelyikével is keverjük természetesen szeszkizott állapotban, akkor az igás marhák még teresebb munkában sem romlanak le, bár igaz az, hogy erőfejítő munkát végző ökröknek csak száraz takarmányok vagy főleg

fonyadt lóhere, luczerna legalkalmasabb s ez utóbbiak is egyéb megfelelő takarmányfélékkel csészészerűen keverve.

Nagy előnye még e takarmányféléknek főleg tavasszal nyilvánul, midőn száraz takarmánynak már fogyatékán van, úgy hogy a legválságosabb helyzetnek vagyunk kitéve, míg a tavasszal velettek annyira kifejődhetnek, hogy azokat takarmányozásra használhatjuk, 30-40 nappal is előbb adnak már termést, másrészt pedig a talaj — ellenkezőleg a csalamádéval — nemhogy kiszárolnak, hanem annak termőképességét nagyban előmozdítják.

Azonban, hogy a rendszeres és oszkeri takarmányozást, annak keverését és helyes arányban adagolását keresztül vihessük, elkerülhetetlen szükséges azoknál szeszkizása már csak kizárólag abból a célból is, hogy az állatok által az jobban kihasználassuk. Szeszkizva az egyes takarmányfélék jobban összekoheráló, a kevésbé jó takarmányok is az állatok által szívesebben fogyasztanak s befődjök kevesebbet ízékel ki az állat, a rágás töklete-sőbbé tétetik. Mindezeknek kifolyásaképpen pedig a takarmányok jobb kihasználása érték el, mi a gazdára nézve minden tekintetben hasznosnál jár.

Moldros Páter.

80. ábra. Kello ardeni mán, 800 kg. súlya. (I. díjjal jutalmazva.)
Füher Sándor amatőr loveléte.

GAZDASÁGI ÁLLATTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Védekezésmdók a szőlőmoly ellen.

Olvassink még nagyon jól emlékezhetnek arra, hogy a szőlőmoly most egy esztendője milyen aggodalmat okozott. A baj, mint kitűnt, nem volt ugyan nagy s a szőlőmolytól okozott kár sem igazolta azt a hitet, hogy e rovar még a filoxeránál is veszedelmesebb volna.

A mozgalomnak azonban mégis az a jó oldala volt, hogy a gazdák figyelmre ezután erre a rovarra is kiterjed s igyekeznek is ellene védekezni, hogy elejét vehessék az itt-mutatózók kisebb méretű károknak is. Mert jó órában legyen mondva — a szőlőmoly kártétele ez idő szerint — viszonyítva — a külföldön, kivált Svájcban Rhóne-völgyében és Franciaország egyes departementaiban mutatkozó igazán óriási károkhöz képest — nálunk valóban csak kis mértékű. Hiszen nálunk még nem volt eset, hogy egy *rendes nagyságú firtún* 15–30 *molyhernyót* találjunk volna: 1–2 *ritkán 5–7 hernyó* az a rendes szám, a melyek *egy-egy tükén, vagyis a tőke összes firtúnján* találunk.

Noha a baj csak kisebb, még sem tanácsos, hogy azt teljesen figyelmen kívül hagyjuk s a rovar iránt csak a jó természetre bízunk. Ellenkezőleg igen óhajtandó és nemcsak az egyes szőlőtelekekre, hanem a szőlőterületen is igen kívánatos, hogy ezt a rovart soha és sohasem hagyjuk figyelmen kívül. Szaporán általánosan az is és ha két három éven át háborítatlanul fejlődhetik, egyhamar olyan csapás lehet belőle, a melylyel szemben azután nagyon nehéz a védekezés.

Ez időn is volt alkalmam, hogy a kártevő több helyről megismerjem. A rovarok a hábrát a látottaktól következtetve a helyzet nem súlyosodott és nagy aggodalomra még sem szolgáltat okot, jónak látom a tavaly ugyanazzen a helyen elmondott szavaim némi pótlására, de kivált német-mozzanatok felvilágosításra még egyelőre elmondani, ami a védekezés megkönnyítését és részben egyszerűsítését szolgálja.

Szörványos előfordulás esetén — mint mondtam — leggyorsabb dolgot az, hogy a kis hernyókat gubóstól („gubancz”-ostól) leszedjük és pedig kézzel. Ez határozottan egyszerű olcsó munkaerővel (10–12 éves gyermekmunkásokkal) végezhető. Egy bajjal azonban mégis járhat ez is, hogy t. i. a gyermekeknek sziesek, akkor nagyobb kárt tehet a szőlőmoly hernyóival is, amennyiben a gyorsan kapkodó gyermekék a firtúnok nemcsak a hernyót szedi le, de letép azonkívül sok kis bimbót, vagy már megkötődött kis bogyót és nemcsak egyes gerezdeket, de letérhet egész firtúkeit is.

Ennek kiküldés végett szükséges, hogy az offáló munkásokat egy meglőtt ember szótlenül ellenőrizze és a munkába való beállítás előtt az elebb említett körülményre figyelmeztesse. Valamint tanácsos az is, hogy a munkáknál is a mennyire lehetséges, mindig csak ugyanazt az erőt, tehát az ezzel a munkával ismerős és benne jártas munkást használjuk.

Ez az eljárás csak május végén, június közepéig alkalmazható, a meddig a moly még hernyócska alakjában a firtúokban él; alkalmazható majd augusztus elején is, a mikor a második generáció a megötött bogyóknak fog élni. Itt azonban még nagyobb óvatosság, de nagyobb igazságtétel is kívánatos, hogy a munkás kis horges-olaj segítségével a firtúból csak is azokat a szemeket, illetve gerezdeket vágja ki, a melyek össze vannak bogyóval és köztük, vagy bennök élő hernyótól még vannak firtúvőze.

A mi ez idő szerint ez ellen a kártevő ellen alkalmazható, a mikor a moly rajzani kezd,*) az csak a kifejődött moly gyűjtéséből állhat. Ismertetes, hogy e moly valamely nagyobbt közösségnek rühalmóval, színe barna-sárgás és hátá(helyesebben hátátó) formájára összecsapott szárnyán) közöpen egy nyergelakra, az által nagyszágához mérve, meglehetősen szies és barnasínű lété látható. Nappal vesztegtele ül; félrehúzódik a levelek alá, karó és tőke repedései közér és szabadon csak ritkán látható: este annál előbb kikel.

Ennek gyűjtésére alkalmas a lefekődés ideje, de csak is csendes és nem nagyon holdvilágos esteken, a mikor a molyok a világosságát összecsalogatva a lámpa körül rühködnek és vagy behullnak a lámba, vagy oda ragadnak a különféleképpen alkalmazható és ragadós anyaggal bevont feleltekhez.

Az ilyen gyűjtés azonban csak akkor érre a célra alkalmazható lámpa-fokozat száma igen nagy, legjobbjé körülményes s ezért — természetesen — drága is.

A szőlőmoly előfordul Szászországban déli (Csehszázalgal határos) részeiben, kivált a Szász-Svájcban nevezett rész szőlőtermelő vidékén. Előfordulása sokszor veszedelmesebb. Du-2–3 krajczáros pohár a lámpa, ahova fény világított, tetejébe tölti az olcsó olajat, melyen az égő bűt uszik. Az így előállított lámpákat esteledés idején, hogy a szől egyszerű-mászor fel ne dőntsé azokat, körülbelül 1–12 méter magasságban szőlőkarók végéhez erősítik. Egy holdra körülbelül 10–12 ilyen lámpát használunk, ha jól tölthet, de az egész szőlőben, úgy, hogy a kivilágított szőlő valóssággal a mindenszentek napján kivilágított tetejére emelkettik. Egy-egy hold ilyen „kivilágítás” napokent átlag 10–12 krajczárba kerül és minthogy azt az eljárást addig folytatják, a míg csak moly mutatkozik, körülbelül két hétig, azért a védekezés az egész időre összesen 1. frt 40, 1 frt 80 krba kerül. A mécses üvege (pohara) megmarad évről-évre.

Persze, ha a dolog úgy esik, hogy a molyrajzás a holdvilágos estekekkel csak össe, ez eljárás értéke csekélyebb, de néhány napon, illetve estén át alkalmazható még akkor is.

Nagyon, de nagyon átvös volna, ha honfaink is ezt az eljárást, de egyszerűre és mindnyájk alkalmazhatóképpen alkalmaznák.

Ezenkívül még egy eljárásról akarok megemlékezni: ez egy permetezőanyagának a módosításáról is. Dufour János, a lausannei szőlészeti kísérleti állomás édesias igazgatója, aki e rovar ellen kivált a permetezőanyagokat már évek óta próbálgatta, eddig a prithrumpon szappanos keveréket ajánlotta és sikeres leté tapasztalásai magá is. Minthogy azonban a valódi prithrumpon drága, sokszor mezelegszerehető és többször magas ára dacára nem is valódi, Dufour a maga anyagát akként módosította, hogy a prithrumponon terpeninszeszrel (nem a sürűbb terpenintinjal!) helyettesítte. O e szerét úgy alkalmazza, hogy 3 kg. szappant 100 liter vízre vessz és két lité terpeninszeszrel alkalmaz. Ezt az arányt kivált terpeninszeszre okvetlenül pontosan meg kell tartani: mert ha kevesebb a terpeninszesz, akkor a keverék nem árt a hernyóknak, ha több, akkor megperzseli a fiatal bimbókat. Virágzás idején nem szabad e szerrel permetezni.

Az anyagot a fenti arányban, kiki tetszés szerinti mennyiségben állíthatja elő magának.

*) Fogságban tartott és mesterséges módon feltévelt molyhernyókat a moly már június 28–28-ika között kikel.

Előbb a szappant kell az annak teljes feloldásához szükséges mennyiségű vízben feloldni s aztán a terpeninszeszrel kell hozzáadni, használás idején hozzá kell adni a kártevőt keverési arány pontos megkísztéséhez szükséges vizet (vagyis a mennyi a szappan feloldásához használni vit után a 100 részhez még hiányzik). Permetezés előtt az anyag úgy a kádban, mint a permetezőbező-fől-tálcavarró.

A permetezés maga pedig nem az u. n. permetező ühöz, hanem olyan szóró segélyvel történik, hogy a kártevőt folyadék a kártevőt firtúvő közre, gyenge sugár alakjában érje. Ez utóbbi körülmény megköveteli azt is, hogy ez a sugár ne legyen erőteljes, hanem gyengébb, miért is, ha valaki e célra a közönséges permetező használja, ne dolgozék a légszivattyú teljes nyomásával: elég, ha a munkás a szivattyú rudját csak közbe-közbe mozgatja. Jobb volna, ha erre a célra csak kis permetező kerülne alkalmazásra.

Ezt az anyagot lehet tavasszal, de a második nemzedék ellen is alkalmazni. A szerből a firtú tapadó anyagok, az azokat az eset le nem mosná, (kivált a kis mennyiségű szappan) a bor minőségét semmiben sem rontják, a firtú pedig nem teszék élvezhetelenné. A jó gyűjtés — még akkor is, ha a firtúvös van, ha ezek az eljárások megneholmánálk nálunk is és pedig még most, mikor a baj kicsi és könnyű szerrel, kis költséggel orvosolható.

Jablonowski József.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Anzyl Dezső.

A meddő gyümölcsfák nyári gondozása.

Valamint hajos dolgot a sőtétben a szienről beszélni, nem kevésbé merész gondolat a gyümölcsfákat ortalomba venni, midn azok nyár derekán ügyszőlővön egész üresen állanak. Sok helyen cserben gyárták a gazdát, mert gazdag virágzásuk dacára, alig költötek valamely gyümölcsre, mert az eddig már legmagyarabb részben lehulltak.

Igazgatatlanság volna ezért a gyümölcsfák okolni, mert hisz du virágzásával aláírta a jóakarattát s legkevésbé sem lehet arról, hogy a mostoha időjárás is a játkába mártotta kezét s a kiltátsba helyezett legszebb reményeket pajkos szeszélyével fönktréte.

Nem szabad azonban kétségbe esenni, hogy ezzel a gazda érzékeny kárt szenvedett s ismét egy hosszú éven át kénytelen asztaláról a gyümölcsöt nélkülözni, avagy rére van utalva, hogy annak birhatásért veréjének pénzével a külföldnek adozzék, de az se felejtjük el, hogy a növényi szeszélyes ez nagyon megezte az időjárás ezen excentrikumát s határozottan szenvedett mellette. S ha most még hozzá a gazdának is előfordul tőle s hájában nem segít rajta, annál tovább fog tartani, míg magát ismét összedobozhat s termékenységét újabban kifejteni képes lesz.

Nem szabad volna tehát ilyenkor az érzékenyen sujtott fákat elhagyni avagy velök semmit sem történí; hanem fokozott ápolás és gyengéd gondozással azon kollene lenniük, hogy a csapát maguk a fák is minél hamarabb kivehessék.

Ha tény is az, hogy az időjárást szabályozni nem áll hatalmunkban, de viszont azt sem lehet kétsége vonni, hogy egy kis melegbér érzék s barátságosság előszeretettel, mekkor állapotban enyhíteni s így segítségkire lenni kétséglenül lehet.

Ami az időjárásról s hibájáról már a magyar gazdának az, hogy a gyümölcsfáival eddig keveset törődik. Egy kis tisztogatás és esetleg herényozással minden kötelességének eleget véte tenné. Milyen az a fá a földben talál-e élet-

KÖSZÉN

összes gazdasági ipari és házi eszközra
legjelentősebb minőségben legjutányosabban kapható

Tokodi, Dorogi és Ebszöny-
Osztraui gyári, dió-, koczka
2-szer mosott ostrauai Henrikaknai kovácszszen, porosz, szalonszén,
coaks, szobafűtésre és épületek szárítására,

RADNAY KÁROLY

köszén-nagykereskedőnél,
Budapest, Arany János-utca 34. sz.

A es. és kir. szab. Hitelintézet közzén-osztályának vezérképviselete.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész
Budapesten, V., Külső váci-ut 46.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérügynöke ajánl utóérhetlen szerkezeti és minőségű Marshall-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,
szabadalmazott

kombinált gabona- és
lőhere-cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoricazamorszóval, — Gíthás-féle
szabadalmazott kizaloló készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.
Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas-, fémagas-
és vāmöröl-malmok teljes berendezését és takarmánkamrak felállítását.

Arjegyzzékek ingyen és bérmentve.

200-206. h. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírt kir. közzegző ezenal közhíré tesz, hogy a néhai özvegy Nicsinger Sándorné, szül. Boczé Katalin hagyatékhöz tartozó görmegegyi Pillingér és Károcs pusztai birók, mely együtt mintegy 110: hold f. évi augusztus 3-án d. e. 9 órákor, — a ugyanazon hagyatékhöz tartozó gyári ház és gyári szántóföldek f. évi augusztus 4-én d. e. 9 órákor Győrött, hivatalos helyiségben (Baross-ut 36) tartandó nyilvános árverésben a legelőbb igyekező eladati s a jogyejletrol a szerződések felvételti fognak. — A birók, valamint a gyári ház és földék 3/10-ig költés utjának el a székely ország leg. részében is (Károcs pusztá és Pillingér pusztá) körülhet árverés alá, a gyári földék esetleg kisebb részletekben is. Legkisebb vételére és kiküldési ár a birókra 150,000 ft, a hátra 15,000 ft, a földekre 500, 1540, 1320, 4400, 2760 és 600 ft, mely összegnek 10% a képezi a leendő bányapénzt is. A részletes feltételek akár alulírt kir. közzegzőnél, akár Kracsuz Miksa gyári ügyvéd gondnoknál a hiv. órákban betekinthetők, esetleg kívánatra postán beküldetnek. Győrött, 1897. évi július 1-én. 4058

Mihákovics Tivadar, kir. közzegző.

Gép-sodrony-szövetek, szinkezett szűrés-sodrony.

Körtek, szűrészek és vednyák beke-
szítései, gyapjú és szőnyegszövetek,
szövetek, lenvászonok, fűrészlapok,
szőnyeg, kárpitok, szőnyegszövetek,
kötések és kárpitok, szőnyegszövetek,
képek, szőnyegszövetek, szőnyegszövetek,
szőnyegszövetek és szőnyegszövetek.
Vasodrony és gép-sodronyok.
gyár és építet lakatos-műhely
Franz Schöckenhufsch
Waldhofen a. d. Ybbs.
Központok: Győr, Sopron, Pécs,
Székesfehérvár, Debrecen, Munkács,
együtt a legelőbb igyekező eladati s a jogyejletrol a szerződések felvételti fognak. — A birók, valamint a gyári ház és földék 3/10-ig költés utjának el a székely ország leg. részében is (Károcs pusztá és Pillingér pusztá) körülhet árverés alá, a gyári földék esetleg kisebb részletekben is. Legkisebb vételére és kiküldési ár a birókra 150,000 ft, a hátra 15,000 ft, a földekre 500, 1540, 1320, 4400, 2760 és 600 ft, mely összegnek 10% a képezi a leendő bányapénzt is. A részletes feltételek akár alulírt kir. közzegzőnél, akár Kracsuz Miksa gyári ügyvéd gondnoknál a hiv. órákban betekinthetők, esetleg kívánatra postán beküldetnek. Győrött, 1897. évi július 1-én. 4058

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és ipari célokra.
BOWER-BARFF féle szabadalmazott innoxidált módoszer szerinti innoxidált szivattyúkat roszára ellen védve.

Arjegyzzékek
ingyen és bérmentve.

MÉRLEGEK

legújabb javított rendszerű tízedes, százas és hímérlegék fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Emberrétegek, mérlegék házi használatra, harammérlegék, Commandant-típusú szivattyú- és mérleggyártásra.

W. GARVENS, Wien, I., Walfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított rezeolajajat elsőrendű ásványolajjal stb.

Kocsikenőcsőt, Petroleumot
szákokat, takaró- és szekrényponyvákat,
kátrányfestékeket, fedélakat.

Szalonnát,
Fertőtlenítő szereket,
u. m. karbolvas, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb.
rézgálicz rezeoliumot, keserűsőt és csapást stb.

MŰTRÁGYÁT.
Répák permézéséhez szükségeseltő
98-100%-os Chlorbáriumot,
Szállít: 36

Luczernát, lőherét, fűmagvakat,

minden célra és minden egyéb gazdasági céljukat és
vetőmagot a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.
Olasz szaporított tiszta vastag gyökerekből őrlve.

KRAMER LIPÓT, BUDAPESTEN, Akadémia-utca 10. sz.

Telefon. Sörgőnyezim: „CERES” Budapest. Telefon.

Arjegyzzékekkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálok.

PICHLER KATONA-FŐALLATORVOS ÁLLATGYÓGYSZEREL.

Vorarlbergi orrhurut-por megakadályozza és gyógyítja az orrhurutot, (gégesorvadást, egyszerű katarhust), flegkét minden gége és mirigybántalmat. 1 doboz 60 krajczár.
Köliká és felfúvadás elleni balszam a szervezetenkívül a vesék, a húgyvezeték, a hólyag és a felfúvadás ellen gyorsan és biztosan hat, 1 kis palackkál 1 frt 20 kr.
Olvasztó szappan, mindenféle kőzet és kőzet kő, angol, német, orosz, belteden állatorvosok és kőművesmesterek, 1 füz 20 kr.
Amerikai farmer-fluid 1 üvegcével **Seb-balszam** 1 üvegcével 70 kr.
 Nagybani eladás **Ludvig Ertl** vegyész és drogistánál **Dorabira** Vorarlberg Oesterreich.
 Raktár: **BUDAPESTEN, Török József** gyógyszerüzében, VI., Király-utca 12. szám.

MEISSNER és DIETLEIN

BURRELL gőzeke raktára
 vezér képviselősége
most Csömöri-ut 10. szám a.,
 a központi pályaudvar átellenében.
BURRELL-féle gőzekek
 a legmunkaképesebbek

Magyar királyi államvasutak.
 841007. szám.

Hirdetmény.

(Közlekedő magyar-országi vasúti közlekedés.)
 A Vasúti és Helyi vasúti állomások közötti és a Vasúti és Helyi vasúti állomások közötti vasúti közlekedés megkezdéséről.
 A Vasúti és Helyi vasúti állomások közötti és a Vasúti és Helyi vasúti állomások közötti vasúti közlekedés megkezdéséről.
 Budapest, 1897. június 10. napján.
 A Magyar Kir. Államvasutak igazgatósága.
 (Főnyomda szerkesztésénél.)

XXXIX. évfolyam.

XXXIX. évfolyam.

Előfizetési felhívás

„BUDAPESTI BAZÁR“

legelőször, legizdagabb tartalma szépirodalmi divatkönyvre.
 A „BUDAPESTI BAZÁR“ minden száma a legújabb divatnak ábrát hozza, világos, letisztó rajzokban és könnyen érthető magyarázatokban. Minden száma a képeken kívül egy iv. szépirodalmi részt is tartalmaz, érdekes és kellemes olvasmányokkal. Minden számban egy nagy iv van mellette, a képes iv minden alakjára bemutatott szabásminta rajzával nygban és kiosztásban, a ruhák háziág elkészítéséhez a legcélzesebb, a mit egy divatlap nyújthat előzetőinek.
 A „BUDAPESTI BAZÁR“ minden számban egy iv érdekes regény van külön mellékelve, melyből t. olvasónk idővel oszmos könyvtárt gyűjtene.

Előfizetési feltételek:

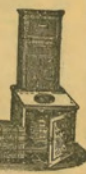
Negyedévre 1 frt 50 kr. Félévre 3 frt. Egész évre 6 frt.
 Előfizetőink és az Országos Magyar Gazdaság Egyes. tagjai részére Negyedévre 1 frt. Félévre 2 frt. Egész évre 4 frt.
 Előfizetési díjak kiadóhivatalunkba küldendők.
 A „BUDAPESTI BAZÁR“ előfizetőink különös kedvezményül ingyen és bérmentve küldetik meg a következő — rendkívül érdekes regényeket — míg a készlet tart:
 Dóra. — A félmillió asszony. — Venus. — A közel 200 arczpélt és 1000 emlékirat tartalmaz emlékművet és a gyémántok tére való eltervezés tizedül 1 példányt, ki negyedévre fizet elő tetszés szerinti kiválasztva 2 példányt, ki félévre fizet elő, 3 példányt és az emlékművet, ki egész évre fizet elő.

Lapunk bekötési táblája 1 frt 36 krért (portamentesen) kapható kiadóhivatalunkban.

BARANYAY I.

turfatermények és szabadalmazott önműködő turfhahintő-closetek,

valamint
 árujegyzék-berendezési
 és
 felszerelési tárgyak vállalata
BUDAPEST,
II., Lánchíd-utca 2.

Árujegyzékek
 kétnátra
 bérmentesen
 küldetnek.

A Magyar Asphalt részvény-társaság
 Budapest, Andrásy-út 30.

ASZFALT BURKOLÁST,

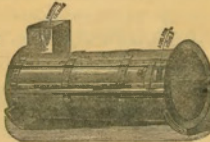
valamint aszfaltozási munkák teljesítését jótállás mellett legelőször. Eismert legelőször minőségű aszfaltanyag védőre is szállították.

TELEFON. TELEFON

GRAEPEL HUGO

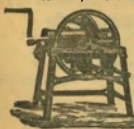
szabadalm. löhère-tökászoló készletéke

minden csapófejhez alkalmazható, 25 székkel a nagyobb munkákra, mint bármely más készlet. Legelőször szerkesztés legelőször árban.
GRAEPEL HUGO géppárosnál Budapesten, V., Külső váci-ut 46. sz.

Takarmány-készítő kamrák

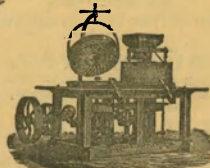
teljesen berendezve: szecskavágók, répvágók és zúzó, kukorica-morzsolók.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

mezőgazdasági

géppárosok

Főraktára: Budapest, VI. kerület, váci-körút 63. szám.

Kimerítő képes árjegyzékek és terrajzok kívánatra ingyen és bérmentve.

**Mindennemű tornaszereket
és legjobb minőségű
gazdasági kötőneműeket.**

ajánl a
BLEIER és WEISZ,
kötőgyári özég Budapest.

Reklár és Iroda: KÁKOLY-KÖRUT 7. SZÁM.
Gyártótelep: Hajtsár-ut 7307. sz.
Ajánlásra méltó tárgyak: torna-egységek, Cocos futószőnyegek,
kötőkötők, ruhaszárító kö-
telek.

halbálók,

készítéskük ah továbbá gazdasági eszközök u. m. létrák, kötőfék, rudaló gabonaszárítók, vízhatlan ponyvák, fűtő és tűz vedrek, kender-tömők, hevederek, kender, kősz. stb. a legújnyosabb eredei gyár ábrók.

Vidéki mezei gazdasági poston csak állítotok.
Képe ügyesen kivágható kértve megküldik.

Magy. kir. államvasutak.
1897. jú. 10.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Államvasutak Ázsád Állomása felvételű épületének bővítés munkáinak kivételében engedélyesen pályázók pályázat kiírásának, melyre a versenyfelhívások szerint felszámolt és költségvetési előirányzatok alapján 1897. július hó 12-én délut. 2 óráig a m. kir. Államvasutak Budapest-jellegű telephelyénél a központi ügyosztályán benyújtandók.

Értesítés a pályázati felhívásokról: 1897. július hó 12-én délut. 2 óráig az Ázsád Állomáson, melyre a pályázati felhívások szerint felszámolt és költségvetési előirányzatok alapján 1897. július hó 12-én délut. 2 óráig a m. kir. Államvasutak Budapest-jellegű telephelyénél a központi ügyosztályán benyújtandók.

Kérelmek után kamat nem követelhető, az értekezési papírok pedig a Budapesti Közlöny által kiadott legújabb jogszabályi tájékoztató napján megküldött utolsó napján érvényesülnek, az értekezési papírok pedig a Budapesti Közlöny által kiadott legújabb jogszabályi tájékoztató napján megküldött utolsó napján érvényesülnek, az értekezési papírok pedig a Budapesti Közlöny által kiadott legújabb jogszabályi tájékoztató napján megküldött utolsó napján érvényesülnek.

Az ajánlatok benyújtásának követelési felirattal látnak el: „Ajánlat Ázsád Állomása felvételű épület bővítésére”.

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyfelhívások a pályázati felhívások szerint felszámolt és költségvetési előirányzatok alapján 1897. július hó 12-én délut. 2 óráig a m. kir. Államvasutak Budapest-jellegű telephelyénél a központi ügyosztályán benyújtandók.

Budapest, 1897. június 10-án.

Az értekezési papírok.

„Hazánk” a Magyar Gazdaszövetség közlönye, a gazdaságszövetség érdekeinek egyetlen védelmezője.

„Hazánk” a legfüggetlenebb politikai napilap, mely töretlenül küzd a nemzeti eszmékért s utját állja minden nemzetietlen törekvésnek.

„Hazánk” a-ra előfizet, elősegíti a nemzeti ügyünk minden téren való érvényesítését.

„Hazánk” előfizetési ára egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., mely összeg postautalványon küldhető.

„HAZÁNK”
kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 12.

Földhaszonbéri hirdetés.

A magy. kir. közalap. uradalom tulajdonát képező Temesmegyében fekvő és alább jelzetti birtokost 1897. évi október 1-től számítva tizenkettő (12) évi időtartamra újra haszonbérbe fog adni: és adhat a ligeti 971¹⁸⁹⁸/₁₈₉₀ hold.

A bérbeadás iránt a zárt ajánlatu tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverés 1897. július 22-én délelőtt 10 órakor fog a Buziáson székelő közalap. gazd. ker. föltisztásig hivatalos helyiségében megtartani.

Ezen árverésre bérleti szándékozókkal azszal hivatalnak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és kellő bánatpénzzel felzárolt irások zárt ajánlataikat, melyben a holdanként megajánlott haszonbéri összeg számokkal és betűkkel kiirandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, a fenti határidő előtt nyújtásuk be alólított föltisztáshoz és a borítékon jelöljék meg az ajánlat jellegét.

Bánatpénzül a bérleti szándékozó birtokost minden holdja után Egy (1) forint teendő le készpénzben, vagy az állam által óvadékként elfogadott értékpapirokban.

Kikiáltási ár holdanként 8 frt 08 kr. Oly gytársnak, kik gyámli hatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyzenként a kik az uradalommal szemben hátráltatók tartózkodás vannak, vagy bármel ezimen perben állanak, az árverésből ki vannak zárva.

Elkészve érkezett, vagy utóajánlatok, valamint kellően fel nem szerelt figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlattevők közti szabad választási jog az uradalomnak tartatik fenn.

A részletes haszonbéri feltételek a ker. föltisztásig Buziáson, valamint a এসকোvai m. kir. közalap. íspánységnél a szokásos hivatalos órák alatt betekintethetők.

Buziáson, 1897. évi június hó 30-án.

M. kir. közalap. ker. föltisztásig.

Magy. kir. államvasutak.
1897. jú. 10.

HIRDETÉMNY.

(Mozgás-ellenállás-összevonások kölcsönfoglalásán.)
Föld 6 évi június hó 12-én délut. 2 óráig a m. kir. Államvasutak Budapest-jellegű telephelyénél a központi ügyosztályán benyújtandók. A pályázati felhívások szerint felszámolt és költségvetési előirányzatok alapján 1897. július hó 12-én délut. 2 óráig a m. kir. Államvasutak Budapest-jellegű telephelyénél a központi ügyosztályán benyújtandók.

A magy. kir. államvasutak, egyezményesen a Temesmegyei közalap. ker. föltisztásig.

(Tárgyalások és árverések.)

Amerikai szabadalmazott forrasztás nélküli aczél

ÖKÖRLÁNCZOK

A forrasztott lánczokhoz képest kétszer oly nagy ellenállás a töréssel szemben.

Erős, könnyű és olcsóbb mindennapi lánczud.

Bizonyítványok és Árjegyzék a legyen.

GOEPPINGER & CO.

Aczélmű, Weissentfels Felső-Krajnában.
Kapható minden nagyobb vaskereskedésben.
Budapesti képviselő: HOFFMANN S. VI., Lendvay-utca 25.

Országos sörárpavásárok.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, úgyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Képviseletje, a Pozsony és Borsodabonyos megyei Gazdasági Egyesületekkel, a Miskolczi Ipar- és Kereskedelmi kamarával és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével

1897. augusztus havában

POZSONYBAN és MISKOLCZON

orsz. sörárpavásárokat

rendez.

A vásárok a következő napokon tartanak meg:

POZSONYBAN, a vármegyeháza nagytérében augusztus hó 22-én, d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

MISKOLCZON, a vármegyeháza nagytérében augusztus hó 30-án, d. e. 9 órától d. u. 1. óráig

A vásárra bejelentett árpák eladását a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet közelelti, a vásár rendezőség felügyelete alatt, s revellé szemben szavatol a szállítandó áru utzonosságáról.

Az eladások a vásárhelyiségben kiállított minták és a bejelentési ívek adatai alapján történnek. Az eladásokat a rendező-bizottság ellenőrzi.

A vásárra **belépti díjak nem szedettek.**

A vásár iránt érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt levélbeli megkeresésre a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet, Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél

BUDAPEST,

V. kerület, Alkotmány-utca 10.

megrendelhetők a következő szakmunkák:

Erdészeti Lapok. Az országos erdészeti egyesület kiadása. Szerkesztő: Bedő Albert. Havilap, megjelent számok 10 válad. Kétfeltes díja egy nyelven 2 Ft.

Erdészeti Zsebnaptár. Széchenyi Művelőd. Társ. kiadása. 1897. évi kiadásokból 400000. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Erdészeti Növénytan. 500 kópál. Írta: Fekete Lajos és Magyar-Dietz Sándor. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Erdészeti Oktatók. Magyarországon az erdő-felújításoknál alkalmazott munkások kézikönyve. 100 kópál. Írta: Bedő Albert. Havilap. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Magyar Erdészeti Oktatók. Magyarországon az erdő-felújításoknál alkalmazott munkások kézikönyve. 100 kópál. Írta: Bedő Albert. Havilap. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az Erdőőr, vagy az erdővédő alapszámoló. Írta: Bedő Albert. Havilap. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az erdőrendezés kézikönyve. 1. kötet. Írta: Bedő Albert. Havilap. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

A legelő erdők. 1. kötet. Írta: Fekete Lajos. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az Erdőhasználatnak kézikönyve. 100 kópál. Írta: Magyar-Dietz Sándor. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

A Selmezhányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetése. Írta: Vadas János. Művelőd. Társ. kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az erdei faesemetek nevelése. 1. kötet. Írta: Fekete Lajos. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

A Magyarországon előforduló fák faemeteinek természet- és története. Fényképes kiadású munka. Írta: Fekete Lajos. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az erdei vetésről és ültetésről. Fényképes kiadású munka. Írta: Fekete Lajos. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az erdő ápolásról és használatáról. Fényképes kiadású munka. Írta: Fekete Lajos. Az országos erdészeti egyesület kiadása. 1 Ft. Havi kiadásokból 30 kópál 1000.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadíjjal jutalmazott és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVTITELTAN

alapján összeállított

GAZDASÁGI KÖNYVTITEL NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz. nyom.	ly. kr.	sz. nyom.	ly. kr.	sz. nyom.	ly. kr.
1. Előjegyzési könyv kül- és belv.	1 2	14. Epileptólár, kül- és belv.	1 6	28. Mielég	1 10
2. Napszemér és százmányér kimutatója	1 4	15. Telekeltár, kül- és belv.	1 6	29. Próbacéplési jegyzék	1 5
3. Leszámolási könyv	1 3	16. Termény és anyag leltár, kül- és belv.	1 6	30. Vetés és aratási jegyzék	1 5
4. Szegődmény-táblázat, kül- és belv.	1 6	17. Letéti napló	1 3	31. Értési jegyzék (cukor és borjú)	1 5
5. Szemesgabona kimutatás, kül- és belv.	1 6	18. Evlen leltár, kül- és belv.	1 6	32. Termés-kimutalás	1 4
6. Cseplőes gabona	1 6	19. Különböző tárgyak kimutatása	1 6	33. Értési jegyzék (bárny és malac)	1 5
7. Napszemér jegyzék	1 4	20. Lő- és szarvasmarha-kimutatás	1 6	34. Fejési napló	1 5
8. Tejeladási jegyzék, kül- és belv.	1 5	21. Jub- és sertés-kimutatás	1 6	35. Gazdasági napló	1 5
9. Pénztári napló, kül- és belv.	1 6	22. Különböző tárgyak kimutatása	1 6	36. Értési jegyzék	1 5
10. Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, bel- és külv.	1 6	23. Fogyasztási anyag	1 6	37. Fejési napló	1 5
11. Kisevletés jegyzék, bel- és külv.	1 6	24. Türelő anyag	1 6	38. Gazdasági napló	1 5
12. Gép- és eszközlétár	1 6	25. Szarvasmarha	1 6	39. Tejeladási kimutatás	1 5
13. Pénztári főkönyv kiadási kimutatás	1 6	26. Állati termények	1 6	40. Takarmányozási előírányzat	1 6
		27. Póttakarmány	1 6	41. Vétel-előírányzat	1 6
				42. Takarmányozási jegyzék	1 5

állandóan raktár tartunk.

Ősszeállította: SUSCHKA RIKÁRD

a magyarországi gazd. akadémiás gazd. intézetje.

Az összes nyomtatványokból **mintatívek** az O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek” előfizetőinek 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett portómentesen küldetnek. — Rövid utmutatás ára 20 kr.

Arjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „KÖZTELEK” kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői út 25. sz. küldendők.

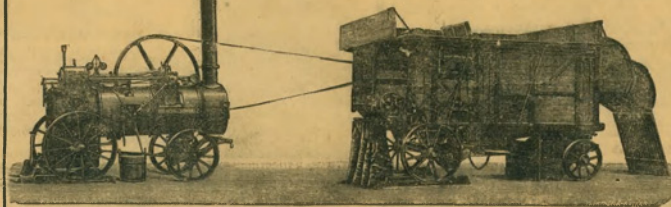
HOFHERR és SCHRANTZ

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 57. sz.
ajánlják legújabb szerkezetű:

Gőzmozgonyait, Cselőgépeiket, Kazalozóikat,

valamint leszállított
árak mellett:

„**Favorita**“
aratógépeket,
„**Hollingsworth**“
gereblyéket,
„**Victoria**“
sorvetőgépeket,
acél rajolekéket és
egyéb gazdasági gé-
peket és eszközöket.
Arjegyekkel bérmentés és
szállítás.

GANZ és TÁRSA

vasöntöde és gépgyár részv.-társ. Budapesten

köszti:

A) gépeket és építési munkákat, teljes malomberen-
dezeseket, vasuti kocsikat és vasuti fűszerleceket, transmissiókat.

Spezialitással:

B) Kéregöntvény vasuti kerekek, váltók, zúzóművek,
hengerek- és ágyugolyókhoz.

Hengereszek kéregöntött hengerekkel mind a magas
malmészathoz, mind pedig a parasztra érleléshez a egész
malomberendezések.

Facsiszőlőshöz, papir- és cellulóza-gyártáshoz való
gépek.

Vizkereket nagy sikerrel pótló turbinák.

Villamos világítás nagy távolságra is a motortól.

Zsilipek, esővetőek, frictiók kancsolások, rotációs
dynamometerek. Acélszöntés.

A magy. kir. állami vasúti
budapesti járási szlet-
vezetősége.

Hírelemény.

1896. évi számban
A hírelemények a legújabb
szlet-vezetőségei és a legújabb
végrehajtására kerül.

A hírelemények a legújabb
szlet-vezetőségei és a legújabb
végrehajtására kerül.
A hírelemények a legújabb
szlet-vezetőségei és a legújabb
végrehajtására kerül.

Kéveköti fonalat gyorskötéshez

jutafonalból fa-záró készülékek, (oszták magyar
monarchia és Németországban szabadalmazott) egy-
szintű mindennemű kötéstart szállít a bécsi gőz-kötél gyár

LUDEVIG MACROFSKY WIEN, I. Operage 1.

KÖZTELEK
ZSEBNAPTÁR

KÖZTELEK ÉVKÖNYV

1898-ra

f. évi szeptember első napjának meg fog jelenni
10.000 példányban.

A Zsebnaptár már tartalmánál fogva is,
gazdáinknak oly fontos segédkönyvét fogja
képezni, melyre folyton szükségük lesz és
állandóan maguknál kell hordani, ennek kö-
vetkeztében a Zsebnaptárban és Évkönyvben
való hirdetések közlése előreláthatólag a leg-
jobb eredménnyel járna.

Hirdetéseket jutányos áron **Julius ho**
végig elfogad s felvilágosításokkal késze-
séggel szolgál a

„**KÖZTELEK**“ kiadóhivatala,
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Megrendelések mindkét könyvre már most elfogadtnak.

Legjobb és erős burgonya-kiemelőgépek,

meltek az 1896. évi nemzetközi burgonyakiemelő gépverseny
alkalmánál az első díjra jutottak és azóta mindenütt nagy sikert
kaptak.
SCHOLTZ C. A. gyárában MATHÉBOZON.
(Párizs Magyarország). — Arjegyzelet kívánatos díjmentesen
és ajándékul.

Hirdetések

felvétetnek a kiadó-
hivatalban, Budapest,
Üllői-ut 25.

Van szerencsénk ajánlani
szavatolt tisztaságú

Thomasfoszfátlisztet

szavatalt 15—20% citrónban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% por-
tosságú.
Földművelésben, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány
talajok javítására, kitűnő hatáson az őszon gabonamétek, kapás és olajnö-
vények, lőhere és lucerna, szőlő, kömli és korti veteményekre, kiválóképen
a réteken.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya;
tekinthető hatásának tartósságára, fellélménye az összes szuperfosz-
fátokat.

A citrónban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk,
neteloni hányt megvárunk.
Arjegyzelettel, szakemberekkel és egyéb felvilágosítással a legkésze-
sebben szolgál.

A csehországi Thomasvörek pártai foszfátliszt eladói iródlójának vezérkönyvteljesége
a magyar korona ország területén

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 34. sz.

Művelési és 15 szög 30 kr., ezen felül minden... 4 kr. Kint külföldi... 30 kr. Művelőgép.

KIS HIRDETESEK.

Enk megvárják és a munkalomb keretével... 2000... 1000... 5000...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekről válaszra szükséges levélbeteget vagy levelezőlapot küldenek.

Tisztelettel kérvény... mindazokat, kik... kedvvel és megféle...

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Hétéadság... gulf állomány... az állomány... 2000...

Csepélszék

Csepélszék... 1000... 2000... 3000...

Sajtón

Sajtón... 1000... 2000... 3000...

Teljesítés

Teljesítés... 1000... 2000... 3000...

Pályázati hirdetésny.

Pályázati hirdetésny... 1000... 2000... 3000...

Gazdasági

Gazdasági... 1000... 2000... 3000...

Kompanistának

Kompanistának... 1000... 2000...

Gazdasági

Gazdasági... 1000... 2000...

Teljesítés

Teljesítés... 1000... 2000... 3000...

Végzettség

Végzettség... 1000... 2000...

Állás

Állás... 1000... 2000... 3000...

Eladó

Eladó... 1000... 2000... 3000...

Számvívó

Számvívó... 1000... 2000... 3000...

Intéző

Intéző... 1000... 2000... 3000...

Eladó

Eladó... 1000... 2000... 3000...

Gárdalista.

Gárdalista... 1000... 2000...

Magy. óvárt

Magy. óvárt... 1000... 2000...

Állatok

Állatok... 1000... 2000... 3000...

Megvétele

Megvétele... 1000... 2000...

Eladó

Eladó... 1000... 2000... 3000...

Kate községi

Kate községi... 1000... 2000... 3000...

növendék ökor

növendék ökor... 1000... 2000... 3000...

Eladó

Eladó... 1000... 2000... 3000...

Repez meg

Repez meg... 1000... 2000... 3000...

Megvétele

Megvétele... 1000... 2000...

Poltsik

Poltsik... 1000... 2000...

Végeések

Végeések... 1000... 2000...

kievétel

kievétel... 1000... 2000... 3000...

Bellán Mátyás

Bellán Mátyás... 1000... 2000...

Kate községi

Kate községi... 1000... 2000... 3000...

mezo- és hegyvörök

mezo- és hegyvörök... 1000... 2000... 3000...

Kate az uradalmi csoszok számára.

Kate az uradalmi csoszok számára... 1000... 2000... 3000...

Repez meg

Repez meg... 1000... 2000... 3000...

Teljesítés

Teljesítés... 1000... 2000... 3000...

Valódi

Valódi... 1000... 2000...

Biehn János

Biehn János... 1000... 2000...

Törleszt. kölesön

Törleszt. kölesön... 1000... 2000... 3000...

Ingatlan- és Jelség

Ingatlan- és Jelség... 1000... 2000...

Fischer J.

Fischer J... 1000... 2000... 3000...

mezőgazdaságról

mezőgazdaságról... 1000... 2000... 3000...

mezőerdőségről

mezőerdőségről... 1000... 2000... 3000...

Borjuvérhast

Borjuvérhast... 1000... 2000... 3000...

thüringi labdacso

thüringi labdacso... 1000... 2000... 3000...

Ó eszár. és kir. Feneleg... 1000... 2000...

Dr. Lendl Adolf

Dr. Lendl Adolf... 1000... 2000... 3000...

BUDAPEST

BUDAPEST... 1000... 2000... 3000...

Amőcsök

Amőcsök... 1000... 2000... 3000...

Fischer J.

Fischer J... 1000... 2000... 3000...

Varju és társa

Varju és társa... 1000... 2000... 3000...

A magyar

A magyar... 1000... 2000... 3000...

Borjuvérhast

Borjuvérhast... 1000... 2000... 3000...

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

Gőz-utimozdonyokat

a legköltségtelensebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Tübb 92—53.

Budapest—Kelenföld, a vasúttal szemben,

hol is épített új telepeikön gőzek szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalék-részkartárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról a 3 déli vasuton Budapestre könnyen elérhető.

EGERESI MÜTRÁGYA-GYÁR

KRAMER J.

Ajánlja belőlen szarvak és könnyen szórható műtrágyát, közvetlenül a földbe szórva. Párolt Caenit, Tragyágyarat alk. a legköltségtelensebb árakban. Felvilágosításokkal, árazásbásal és ismerető fizetéssel készséggel szolgál a központi telepen.

BUDAPEST, V. kerület, Dorottya-utca 9-ik szám.

12 lóerejű locomobil RUSTON, PROCTOR-féle | mindkettő legjobb
8 „ „ GARETT-féle | állapotban kapható

SEBES és BECKNÉL

Ruston, Proctor & Co. Limited vezérképviselőcsége
BUDAPEST,
VI., Nagymező-utca 49. szám.

Mindenemű gép- és műszaki javításokat készítenek és gazdasági cikkeket raktáron tartanak.

Elsőrendű manila kévekötőfonalat

43 forintért szállít

Szegedi kenderfonógyár részv. társaság

SZEGEDEN.

Valódi kender-zsákok

Tiszta kenderfonalakból, hízalig szőve utóelérhetetlen tartóságban.

EREDETI AMERIKAI

„JONES“ láncz-fűkaszalógépek
felhajtható késszerűddal.

„JONES“ könnyű aratógépek

előzart kerékűvel.

Amerikai és saját gyártmányú

szénagyűjtők

különléle szerkezet és nagysághan.

Referenciák szemben levő gépekről bárkinek rendelkezésre állanak.

Friedlaender József gépgyára

BUDAPEST, VIII. ker., Külső Kerepesi-ut I. szám,
a központi pályaudvar mellett.

Sangerhauseni gépgyár Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, Külső vaczi-ut 1443. sz.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:

az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek. Nevezetesen:

Czukorgyárak,
Sörgyárak,
Malátagyárak,
Szeszgyárak

teljes berendezése és átalakítása.

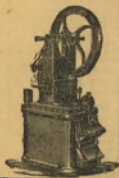
Szaktekintély mezőgazdasági czukorgyárak és szeszfőzdek terén.

Szövetkezeti alapon több mint 100 mezőgazdasági czukorgyárat létesített.

Mezőgazdasági ezélokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a

Hoffmeister-gőzmotor

a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. Cséplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagysághan, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőig gyártjuk.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

3613